

Anteckningar samråd jämställdhet och hbtq

Datum: 29 november 2017

Tid: 10:00 – 15:00

Plats: Gullbergsvass konferenscenter, lokal Järnvägen, Gullbergs Strandgata 8, Göteborg

Deltagande organisationer:

Avdelning kollektivtrafik, Västra Götalandsregionen

Avdelning mänskliga rättigheter, Västra Götalandsregionen

EDCS

FPES Västra Götaland

Homan i Göteborg

Män för jämställdhet mot våld

Närhälsan, Kunskapscentrum för sexuell hälsa, Västra Götalandsregionen

RFSL Borås Sjuhärad

Stolta föräldrar

Västra Götalandsregionens kommitté för mänskliga rättigheter

Västtrafik, Västra Götalandsregionen

1. Incheckning

Då många nya deltar i samrådet genomfördes en presentationsrunda.

2. Förgående mötesanteckningar

Samrådet hade inga kommentarer till anteckningarna.

3. Strategi för kollektivtrafik på jämlika villkor, Sara Eriksson, Västra Götalandsregionen och Maria Coulianos, Västtrafik

Sara och Maria berättar om arbetet med att ta fram strategin för kollektivtrafik på jämlika villkor. De önskar inspel på om de tänkt rätt och vad som behöver utvecklas i den fas de befinner sig nu.

Strategin skall ses som en del av det regionala trafikförsörjningsprogrammet. Det ska vara ett långsiktigt måldokument. Samrådet har tidigare bidragit till att kollektivtrafik nu fokuserar på samtliga diskrimineringsgrunder. Denna strategi fokuserar på de sju diskrimineringsgrunderna samt barnrätt. Det som presenteras på mötet har arbetats med under ett års tid. Nu är de i faser av att vända sig till kommuner och samråd för ytterligare perspektiv. Djupintervjuer har genomförts efter att en förfrågan har skickats ut till samrådets föreningsrepresentanter, intervjuerna var väldigt givande.

Ett utvecklingsområde är samverkan med kommunerna. Strategin gäller den allmänna kollektivtrafiken.

Planeringen är att ett remissförslag ska vara formulerat i februari 2018. Detta remissförslag kommer skickas till tjänsteperson Maria Talja som kan sprida det

vidare i samrådet. Beslut väntas till nästa höst 2018, därefter följer implementeringen.

- Det är svårt att fånga diskrimineringsgrunderna när enkätundersökningar görs kring kollektivtrafiken.

Det övergripande målet är att ”Kollektivtrafiken ska utformas så att den inte är diskriminerande, utan stöder en inkluderande samhällsutveckling.”

Totalt innehåller strategin fem åtgärdsområden. Inspel på de olika områdena önskas av Sara och Maria.

Område 1: Ett fullt tillgängligt prioriterat nät (prioriterat nät är hållplatser med 85 eller mer påstigande per dag). Målet är att utveckla ett systematiskt arbete för att det prioriterade nätet ska vara fullt tillgängligt.

- Under punkten ”Ta del av information”. Hur resonerar ni kring språk? Kommer det finnas möjligt att läsa på flera språk och klarspråk?

Detta är något som Västtrafik och avdelning kollektivtrafik funderar kring och tankar om fler språk finns. Detta kommer utvecklas senare.

Område 2: Utveckla ett gott bemötande till alla resenärer. Målet är att personal som möter resenärer ska ha kunskap i mänskliga rättigheter och ett gott bemötande.

- Västtrafiks personal brister ibland i bemötande. En av anledningarna kan ha att göra med bristande kunskap i bemötande.
- Hur mycket möter jag personal? ”Personal sitter bakom en glasvägg”. Problemet kanske främst gäller medresenärer. Personal behövs på spårvagnar, exempelvis trygghetsvårdar. Helgerna är värst i kollektivtrafiken och synlig personal hade kunnat inverka positivt.

Tidigare har samrådet lyft en idé till Västtrafik om skyltar vid hållplatser med tema ”Hur bli en god medresenär”. Där exempelvis bemötande och hur personer kan agera i en situation som är kränkande/diskriminerande.

- Vad är personalens ansvar? Vem ansvarar i vagnen?

Föraren ansvarar för att det är säkert och tryggt på bussen, vagnen eller tåget och ska ingripa om något händer. Föraren har ansvar att agera. Dock är det inte alltid föraren uppfattar eller vet vad som händer.

- Filmer kan visas på tågen och folders kan delas ut med temat ”Hur kan du bli en god medresenär”. Attityder går inte att lagstifta om utan en behöver arbeta på flera olika nivåer.
- Hur kan ni säkra att strategin implementeras bland samarbetarpartners och i alla upphandlingar som görs?

Det är något vi funderat på. I upphandlingarna kommer det ställas krav på att företagen ska uppfylla strategin.

- Att vara diskrimineringsfri i kollektivtrafiken borde vara fokus. Och att utgå från personens rätt till diskrimineringsfrihet.
- Ser du någon blir trakasserad? Agera! Uppmana det i skylten ”Hur bli du en god medresenär”.

Hur lätt är det för föraren att agera samtidigt som hen för fram fordonet? Men visst, om föraren agerar kanske allmänheten följer.

Diskussionen i samrådet återkommer till behovet av synlig personal. Även på hållplatser och tåg. Personal behöver röra sig i trafiken. Exempelvis kanske det går att utveckla kontrollanternas roll på vagnarna.

Område 3: Trygghet. Visionen är att alla ska känna sig trygga i kollektivtrafiken. Målet är att 72 % ska uppleva sig trygga i kollektivtrafiken till 2020. Visar fyra punkter hur trygghet skapas; miljöer, fysisk utformning, bra info, god förvaltning och skötsel.

- Bemötande behöver vara en punkt också.
- Att det går att lita på att turerna är punktliga är också trygghetsskapande.
- Finns möjligheten att göra fler stopp för föraren? Exempelvis för att en person ska slippa gå en längre sträcka på landsväg.

Troligtvis görs det idag ”off the record”. Spontanstopp är inte förbjudna men föraren bestämmer vart det är säkert att stanna. I reglementet står att de inte ska stanna.

- Använd kampanjen ”Metoo” för att nå ut.
- Det finns nya områden där kollektivtrafik snabbare behöver anpassa sig, exempelvis när ett asylboende öppnas behöver kollektivtrafiken agera och vara mer flexibelt. Detta för att inte isolera grupper.

Område 4: Inkluderande kommunikation. Visionen är att kommunikationen är enkel och självförklarande vilket leder till att resenärer ska känna sig välkomna.

- Spårvagnskampanjen ”Normativa uttryck” var en bra kampanj ni hade.

Kampanjen kan var bra men vi behöver genomgående ha inkluderande kommunikation.

Område 5: Strategisk planering: Visionen är att kollektivtrafik planeras så den tillgodoser de mänskliga rättigheterna. Mål: En modell för sociala konsekvensbedömningar ska ha börjat tillämpas i planer, strategier och beslut som rör kollektivtrafiken i Västra Götaland senast under 2019.

- En landsbygd utan kollektivtrafik gör att det är svårt att bo där.
- Många nyanlända har svårt att ta sig, de är isolerade. Kan samverka med Migrationsverket ske? Särskilt när nya boenden etableras.

Vi behöver få reda på detta tidigare för att veta att exempelvis här bor det nu 300 personer.

Summan av åtgärdsområdena. Har vi fångat in det centrala? Är det något som behöver ändras eller läggas till?

- Istället för ”inkluderar mänskliga rättigheter” använd ”utgår från mänskliga rättigheter”. Västtrafik skulle kunna markera, ”vi går i bräschen för inkludering!”. Här ska vara diskrimineringsfritt.

Hur ska vi göra vid uppföljning av strategin? Finns det något sätt att följa upp om kollektivtrafik blir mer jämlikt?

- Be föreningar fråga runt bland sina medlemmar. Medlemmar kan meddela synpunkter till samrådsrepresentanter. Kan vara genom att föra vidare en enkät. Västtrafik kommer inte själva åt adresser till föreningarnas medlemmar.
- Trygghetsmål på 72 % kanske kan kompletteras genom tillägget om medvetenhet om vilka grupper som återfinns i de 28 %. Vilka vågar inte åka?
- Kanske tiden är mogen i kundundersökningar att klicka i specifika grupper? Det är bra att räkna men deltagande i enkäter måste vara anonymt! Räknas inte människor finns inget underlag.
- På vilket sätt finns socioekonomi med i detta?

Socioekonomi måste inkluderas i arbetet. Ska inte snedfördela. Får med i strategiska planering. Vilka grupper gynnas respektive gynnas inte?

4. Återkoppling från presidiet om frågor som samrådet har lyft, Viveca Reimers och Karin Rasper, Västra Götalandsregionen

Instans för föräldrar till hbtq-barn – Karin Rasper

- Är det något som hälso- och sjukvården skulle kunna ansvar för?

Det finns ingen som har det uppdraget inom Västra Götalandsregionen. Det kan vara problematiskt att ha en sådan funktion inom hälso- och sjukvården eftersom att vara hbtq-person inte är en sjukdom och därmed är ursprungsfrågan inte sjukvårdens. Däremot ska normkompetens finnas inom sjukvården och alla människor ska få ett gott bemötande. Stöd till föräldrar ska fungera för alla.

- RFSL Borås-Sjuhärad anordnar anhöriggrupper själva. Där stöd och råd utbyts.
- För det första var det en överraskning att denna fråga skulle behandlas under detta möte och det borde föreningarna informerats om. Föreningen som driver frågan har inte getts möjlighet att förbereda sig. Det är nödvändigtvis inte så att det ska ligga under sjukvårdens ansvar men det är offentlig verksamhet såsom region som borde ha ansvaret för att resursen ska finnas. Det ska inte ligga på en enskild förening.

Ordförande: Jag uppfattar det som ni ville att Västra Götalandsregionen ska finansierar verksamheten, vad ska verksamheten då ligga under? Vem ska ansvara för det?

- FPES har en sluten stödgrupp på Facebook som tipsar om psykologer och annat stöd som kan tänkas behöva.
- Det finns ett stort behov av samtalsstöd till föräldrar som offentlig verksamhet borde ansvara för och stödgrupper på Facebook är inte tillräckligt stöd. Behovet motsvarar inte vad som ska åligga den enskilde ideella organisationen att ansvara för.
- Föräldrastöd är kommunens ansvar och rätt organisation att driva frågan genom är inte Västra Götalandsregionen. Kanske kan föreningen ta kontakta med kommunalförbunden alternativt om det gäller Göteborg, kontakt med social resursförvaltning?

Oskuldstest – Karin Rasper

Utfärdar Västra Götalandsregionen oskultsintyg? Nej, givetvis inte!

För det första behövs ett klarläggande göras. Det finns ingen möjlighet att se om någon haft sex eller inte. Det finns ingen kroppsdel som kan visa detta. Däremot finns det en slidkrans som ibland kan blöda vilket kan ha gett upphov till myten om att det ska finnas en hinna.

Vidare kan det ha hänt att enskilda barnmorskor har gjort dessa tester tidigare. Men i så fall innan riktlinjer fanns. Karin delar ut riktlinjerna till samrådsdeltagarna. Det är förbjudet att genomföra det! Hur privata kliniker gör ansvarar inte Närhälsan för.

I riktlinjen framgår att sjukvårdspersonal behöver träffa personen i enrum, vilka frågor som ska ställas, kunna hänvisa vidare, information om hur personalen ska göra en orosanmälan till socialtjänst. Genom att ha riktlinjer har personalen också stöd i en situation som inte är vanlig men som kan förekomma och för att agera på rätt sätt är det bra med tydliga riktlinjer.

- Många tror fortfarande på myten om hinnan. Hur kan vetskapen öka om att det är en myt?

Det är en utbredd myt i stora delar av världen. Bland annat är det viktigt att sexualundervisningen ses över. Undervisningen är bristfällig idag vilket är allvarligt.

Det är viktigt att träffa sådana personer och att barnmorskor har stödet för att ställa frågor och vet hur de kan hänvisa vidare. De ska göra orosanmälan vid förfrågan.

Via 1177 kan journaler bli tillgängliga på internet, där en av följderna kan vara att en person blir tvingad att öppna sin journal för en obehörig. Det är därför viktigt att följa riktlinjer för journalföring. Materialet med journalföring skickas ut med anteckningarna.

Långa köer för könskorrigering i Västra Götalandsregionen

Ett uppdrag om en utredning av köerna är på gång till hälso- och sjukvårdsstyrelsen. Lundströmmottagningen besöker samrådet vid nästa möte.

Det är långa köer till Lundströmmottagningen men budgeten för 2018 innehåller en särskild satsning. Tankar finns att starta en särskild transgynmottagning. Det finns också en medvetenhet om att det finns transpersoner som får dåligt bemötande i kontakten med vården. Vidare finns det många andra organisationsfel såsom journaler i ett binärt system. Dock arbetas det nu med att ta fram en ny plattform, men framtagandet kommer ta tid. Representanter för Lundström kommer delta på nästa samrådsmöte och då kommer även en mer utförlig presentation.

Den statliga utredningen Transpersoner i Sverige SOU 2017:92 diskuteras. Det är en väldigt omfattande utredning.

Diskussion om hur grupper klumpas ihop. Hbtq är en enorm variation. De som är minst i gruppen blir i vissa fall osynliggjorda.

Diskussion om vikten av att kunna räkna grupper. Jämställdhetsdata är inte helt enkelt, registrering är farlig. Omsorg kan dock leda till att statistik inte vågar tas fram och då synliggörs inte problem och utmaningar.

En SRHR-buss kommer börja rulla i regionen. En rullande mottagning som kommer kunna genomföra enklare undersökningar och slussa vidare. Exempelvis kommer den åka till asylboenden.

E-post: Karin.raspervregion.se

Hemsida: narhalsan.se/ksh

SRHR.se Normino

Västra Götalandsregionen på West Pride – Viveca Reimers

Västra Götalandsregionens medverkan i Europride planeras just nu. Europride kommer vara i augusti och ske både i Göteborg och Stockholm. Västra Götalandsregionen sätter samman en projektgrupp som ska driva arbetet. Västra Götalandsregionen deltar som organisation och är även bidragsgivare till West Pride, vilket är två skilda roller.

- Kan föreningar söka extra medel för just Europride?

Föreningar kan söka projektbidrag från kommittén för det de vill göra.

- Finns det någon ambition att Pride på andra orter i regionen ska delta här eller att Pride ska tas ut till dem?

Mer än hälften av de medel Västra Götalandsregionen ger West Pride ska gå till regionala insatser, men Västra Götalandsregionen går inte in och tar över kommunala evenemang.

En deltagare påpekar att West Pride visserligen har som uppdrag att arbeta i hela regionen, men detta är beroende av att kommuner efterfrågar det stöd West Pride erbjuder.

Vissa Pride-arrangemang planerar att transportera in folk till Göteborgs Pride-firande, exempelvis Bollebygd Pride.

Intersektionella temasamråd - Viveca Reimers

Samrådet lyfte idén till kommitténs presidium om intersektionella samråd indelade efter teman istället för diskrimineringsgrund. Avdelningen för mänskliga rättigheter ska ta fram nya riktlinjer för samråd för 2019.

På dialogforumet 28 november kom intersektionalitet upp som en viktig punkt. Även om samråd indelade efter diskrimineringsgrunder är kvar så kan teman ändå användas mer strukturerat. Avdelning mänskliga rättigheter kommer föreslå kommittén att analysera de olika åsikterna, bl. a. de som kom in genom dialogforumet 28 november, och sedan ta upp frågan med samråden igen efter jul. Då kan analysen vara utgångspunkt för att diskutera vad samråden tycker.

Samrådet diskuterade intersektionalitet och olika möjligheter att kombinera tvärsamråd och samråd enligt den nuvarande indelningen. Det råder enighet om att intersektionalitet är viktigt. Några av kommentarerna var:

- Tvärsamråd är bra men bör inte ske på bekostnad av vanliga samråd. Intersektionalitet är värdefullt som metod, men eftersom det handlar om hur maktordningar möts så måste det också finnas forum där man analyserar varje maktordning för sig.
- Det är viktigt att få renodla sina frågor, men också viktigt med intersektionalitet.
- Ämnet handlar om både representation och metod.
- Varje samråd bör behandla frågor intersektionalitet och lyfta till exempel könsaspekten och funktionsaspekten.
- Den indelning vi väljer och de frågor vi tar upp där ställer olika krav på mötesmetoder och bakgrundskunskaper.

Den som har något mer att dela med sig av i diskussionen får gärna maila.

5. Information från kommittén för mänskliga rättigheters sammanträden 19 oktober och 22 september

Kommittén besökte Barnrättsäventyret, årets mänskliga rättighets-stipendiat. Barnrättsäventyret undervisar barn om barnkonventionen på ett roligt och handgripligt sätt. Verksamheten finns på Hisingen men kan även besöka andra kommuner. Det kan vara värt att tipsa kommuner om.

Kommittén har beviljat medel till uppdragsforskning om hbtq-personers upplevelser av bemötandet på hbtq-diplomerade verksamheter. Studien kommer att börja hösten 2018.

Kommittén hade även utlyst ett forskningsuppdrag om dilemman i förhållande till mänskliga rättigheter på Angereds närsjukhus, men inga av ansökningarna hade tillräckligt hög kvalitet. Det förs nu diskussioner med Angereds närsjukhus om att forska på ämnet i någon annan form.

Gunilla Lindell informerar om var kommitténs mötesprotokoll finns på hemsidan: <http://www.vgregion.se/politik/protokoll-och-handlingar/beredningar-utskott-och-kommitteer/kommitten-for-manskliga-rattigheter/protokoll-2013-2017/>

6. Återkoppling om tidigare ärenden: Handlingsplan om psykisk hälsa, Magnus Persson, Västra Götalandsregionen

Samrådet gav förra året input om hur handlingsplanen om psykisk hälsa bör formuleras. Nu visas handlingsplanen upp (se länk). Det är framförallt *Del 4. Utsatta grupper* som är relevant här.

Deltagare kommenterar att vissa av formuleringarna får hbtq-personer att framstå som avvikande och underliga. Gruppen anser att det måste finnas bättre sätt att formulera sig på. Gunilla Lindell kommenterar att det är osäkert om det går att påverka formuleringar i det här skedet, men att deltagare gärna får formulera någon rad som skulle passa bättre och skicka in detta.

7. Övriga frågor som ska lyftas vidare till kommittén för mänskliga rättigheter

Västra Götalandsregionen bör agera starkt gällande att förebygga trakasserier och sexuella trakasserier på arbetsplatsen. Ett förslag är en satsning på utbildning om vad trakasserier är, hur de förebyggs och metoder att använda i vardagen.

8. Aktuellt för varje förening

FPES: Har träff varje månad där de bland annat planerar för Pride eller så kommer folk dit och behöver prata. Det brukar inte vara mer än 10 stycken varje gång. Människor kan bli hänvisade till mötena från Lundströmmottagningen eller andra instanser. Bara att folk får meddelande om att mötena hålls gör att de känner sig mindre ensamma. FPES har 360 medlemmar i hela landet och i Västra Götaland är de cirka 65. Många personer är inte öppna eller vågar inte komma till mötet. Det är viktigt att vi lyckas vara med i media, för att nå de 50-100 tusen transpersonerna som finns i landet. Även befolkningen i allmänhet måste få veta att transpersoner finns.

Stolta Föräldrar: Det har blivit en ökning av medlemmar i år. De senaste åren har föreningen fått 95 % nya medlemmar som är föräldrar till unga transbarn. Om inte ”transrevolutionen” blossat upp hade föreningen kanske lagt ner nu. Detta är en underbar utveckling. Problemet är att Stolta Föräldrar inte når de som bäst skulle behöva det.

Homan: Mer och mer folk söker sig till föreningen. Myndigheter länkar till dem. Folk kommer till föreningen och märker att andra är som dem och knyter kontakter med andra. Många skulle inte kunna återvända till hemlandet. Vissa får hotbrev här. Ordförande blir igenkänd på spårvagnen ibland och måste försvara sig, därför måste han vara vaksam. Många av de ensamkommande barnen som kommer till Homan har fått asyl. Föreningen hjälper dem lite grann i asylärendena eftersom det gäller att kunna förklara sig för handläggare. Det finns de som blivit utvisade också. Många av personerna har identitetskris och vet inte om de är hbtq eller inte. Vissa är få föreningen inte tillräckligt med medel vilket är påfrestande. Verksamheten fungerar inte på ideell bas eftersom de behöver vara tillgängliga så

människor kan komma dit regelbundet. Om handläggare tycker att alla ska jobba ideellt funkar det inte. Homan är väldigt nöjda med Västra Götalandsregionen. Nu har Homan till och med medlemsregister att skicka med ansökningar om bidrag, men de låter ändå medlemmar vara anonyma. Jargongen i skolor är fruktansvärd. Skolor accepterar inte att människor är annorlunda. Föreningen behöver ha polis med när de föreläser i många skolor.

Män för jämställdhet mot våld: En effekt av metoo är att föreningen har dubblat sitt medlemsantal med många män som känt att de inte vill ställa upp på sexuella trakasserier. Föreningen har satt igång många samtalsgrupper med män. Frågor som hur en kan vara en aktiv åskådare och vad som kan göras diskuteras. Detta sätter stress på organisationen att skala upp. Föreningen har även en VGR-knuten verksamhet med föräldrautbildning före förlossning, det känns som att en islossning är på gång där med.

RFSL Borås Sjuhärad: Föreningen håller fler och fler utbildningar och har hittills varit i ca 120 skolklasser i år. Även till exempel kommunalanställda har utbildats, de norm-diplomerar staden. Nästa år ska de få gå ut till årskurs F-6. RFSL Borås Sjuhärad håller även på att sätta igång en hivtest-mottagning. Föreningen upplever att ungdomar idag har bättre attityder än för bara fyra år sedan. Föreningen ökar även i medlemsantal, och har newcomers-verksamhet. De har även stora grupper för anhöriga, transungdomar och ungdomar.

EDCS: Samrådsmötet med Migrationsverket har lett till ett projekt där man utbildar hos svenska för invandrare och flyktingmottagare. Det finns nämligen ett behov av att de som nyss flyttat hit får information av föreningen. Metoo har lett till en stor efterfrågan på kunskap om vad trakasserier är. EDCS skulle önska att vi i samrådet ger VGR rådet att starta en massiv utbildningsinsats för personalen om vad trakasserier och sexuella trakasserier är. Det finns stor okunskap som VGR kan vara med att fylla.

- Mål 8 i Västra Götalandsregionens handlingsplan för de mänskliga rättigheterna handlar om detta. Där finns en nollvision om att ingen ska diskrimineras. Just nu är vi inte där enligt medarbetarenkäten eftersom vissa har uppgett att de känner sig diskriminerade. Varje förvaltning ska ha en likabehandlings- och jämställdhetsplan för att förebygga diskriminering.

RFSL Göteborg: Föreningen har fått mycket stöd för hiv-verksamhet och arbetet med sexuell och preventiv hälsa. De håller på att avsluta projektet nu. Föreningen har utökat verksamheten med "sexperter" som ger information ute på nattklubbar. Newcomers – verksamheten pågår med bland annat öppet kafé, musik- och teatergrupper. Problem är att folk måste resa långt från Migrationsverkets boenden och inte orkar vara med regelbundet. Det finns en växande kuratorsverksamhet och de ger newcomers stöd och hjälp i asylprocessen.

Vid sökning på internet framkommer det att ECHO har publicerats en bok med livsberättelser och har haft signering i en församling. Det händer grejer.

9. Övrigt

Framtid Västra Götaland 2017

Det ställdes en fråga om framtidssdagen 5 december. Detta är en dag om regional utveckling med fokus på hållbar utveckling för både stad och landsbygd. En person kommenterade att det vore bra om samråden bjuds in till fler VGR-konferenser. Svaret blev att det är fullt möjligt, men att VGR anordnar konferenser konstant och att det är för mycket att få inbjudningar till allihop.

Nästa möte

Vårens samrådsmöte är den 15 mars och då besöker Lundströmmottagningen samrådet, halvtidsutvärderingen av VG2020 rapporteras och samrådet får diskutera framtida samråd.

Tvårsamråd

Datum för tvårsamrådsmötet är ändrat till 26 april, det datum som sades vid samrådet stämmer alltså inte längre.

10. Utcheckning

Många kommenterade att mötet varit givande och intressant. Det kommenterades även att vissa deltagare hade talat om sin verksamhet betydligt längre än andra. Under mötet använde vi 25 min till 3 föreningar och 15 min till resterande 4. Samrådet diskuterade sedan behovet av balans mellan spontant samtal och struktur. Några av kommentarerna var:

- Det vore intressant om någon praktikant kunde undersöka detta närmare vid nästa möte.
- Det känns som metoden att prata i storforum gynnar röststarka och gör några tysta.
- Det är lättare att prata när man inte är ny och känner sig tryggare i sammanhanget.
- Spontana samtal lyfter mötet. Man får ta det onda med det goda. Formella möten är inte så roliga och givande.
- Vi kanske behöver någon metod som säkrar utrymme för alla, samtidigt så är det bra att man kan få syn på saker via samtal med varandra. En mix behövs.